

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Державні та муніципальні фінанси»

на тему: «Податкова система України: етапи становлення та
напрями розвитку»

Виконавець:

студент Барельська О.В.
факультету ЦЗФН

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Шикіна Наталя Анатоліївна

ОДЕСА – 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПОБУДОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ	6
1.1. Сутність та принципи побудови податкової системи.	6
1.2. Становлення та розвиток податкової системи України	14
1.3. Правове регулювання податкової системи України.....	19
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	26
2.1. Аналіз податкових надходжень до Зведеного бюджету України	26
2.2. Оцінка показників фіскальної ефективності податкової системи України	34
2.3. Вплив податкової системи на розвиток економіки України	41
РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	46
3.1. Зарубіжний досвід побудови податкової системи та можливості його адаптації в Україні	46
3.2. Шляхи вдосконалення діючої системи оподаткування	51
3.3. Основні напрями трансформації податкової системи України.....	59
ВИСНОВКИ.....	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	73

ВСТУП

Актуальність теми. Податки є невід'ємною частиною фінансового господарства держави як історичної форми задоволення колективних потреб. Це найважливіше джерело формування доходів держави, які, в свою чергу використовуються для вирішення економічних, соціальних, оборонних завдань та спрямовуються на розвиток освіти, науки, культури тощо. Встановлення, розподіл, стягнення і використання податків становлять одну із функцій держави. Податкова система як елемент господарського механізму відповідає економічному ладу країни, рівню розвитку продуктивних сил, системі державного регулювання економічних процесів і є однією із основних умов існування держави.

За економічною сутністю податки є обов'язковими платежами, що вилучаються державою з доходів юридичних чи фізичних осіб до відповідного бюджету для фінансування витрат держави передбачених її конституцією та іншими законодавчими актами. Це одна із форм вирівнювання доходів юридичних і фізичних осіб з метою досягнення соціальної справедливості й економічного розвитку. Вилучаючи частину доходів підприємців і громадян, держава гарантує їх ефективніше використання для задоволення потреб суспільства в цілому і досягнення на цій основі зростання його добробуту. На перший погляд, податки виражають односторонні відносини держави з підприємцями та населенням під час їх сплати.

Однак це лише поверховий підхід до вивчення цих явищ і процесів. Насправді податки дають змогу мати зворотний зв'язок із платниками податків завдяки фінансуванню відповідних витрат. Цьому процесові приділяється велика увага з боку економічної науки, і в ньому виявляється економічна сутність функцій держави та їх реалізація.

Чинне законодавство не дає визначення податкової системи, що досить часто тягне за собою проблемні моменти не лише в теоретичних дослідженнях, а й на практиці. Сучасна проблема податкової системи полягає

в тому, що в Україні відсутній достатній науково-практичний досвід у сфері податкових відносин. Саме тому визначення податкової системи залишається актуальним.

Практичні та теоретичні аспекти податкової системи висвітлено у працях провідних українських вчених таких, як: Андрущенко В. Л., Баранова В.Г., Барвінська Є. С., Воробйов Ю.М., Дубовик О. Ю., Ілюшик О. М., Крисоватий А. І., Косарева І.П., Кашпур Л. М., Лютий О. І., Олійник О.В., Оніщик Ю. В., Орлюк О.П., Пабат О. В., Паславська Р.Ю., Піщанська М. О., Петрина М. Ю., Піскова Ж.В., Соколовська А. М., Семенець А.О., Селіванова Н.М., Скоробогач В. І., Слатвінська М.О., Соколовська А.М., Ткаченко А. В., Тополь Ю. О., Федосов В. М., Хомутенко В. П., Цап І. М., Цимбалюк І. О., Чуркіна І. Є., Щитнік Ю.О., Юрій С. М., зокрема з'ясовано, за яких історичних умов виникають і набувають розвитку певні форми оподаткування, простежено розвиток фінансових інститутів, охарактеризовано наукові школи і погляди вчених-фінансистів на проблеми оподаткування, виявлено закономірності функціонування і тенденції розвитку податкових систем розвинутих країн. Цінність досліджень вищезазначених науковців є вагомою, однак, загалом податкова система України залишається недостатньо вивченою, що обумовлює вибір теми роботи.

Метою роботи є дослідження етапів становлення та напрямів розвитку податкової системи України.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**:

- визначити сутність та принципи побудови податкової системи;
- розглянути особливості становлення та розвитку податкової системи України;
- дослідити особливості правового регулювання податкової системи України;
- проаналізувати розмір податкових надходжень до Зведеного бюджету України;

- дати оцінку показникам фіскальної ефективності податкової системи України;
- з'ясувати вплив податкової системи на розвиток економіки України;
- окреслити зарубіжний досвід побудови податкової системи та можливості його адаптації в Україні;
- обґрунтувати шляхи вдосконалення діючої системи оподаткування;
- запропонувати основні напрями трансформації податкової системи України.

Об'єктом дослідження є податкова система та її окремі елементи.

Предметом дослідження є сукупність податкових відносин, що виникають у процесі перерозподілу валового внутрішнього продукту в перехідних економіках.

Методи дослідження. Методологічною базою дослідження є сучасна теорія оподаткування, дослідження вітчизняних та іноземних вчених з проблем державного управління, державних фінансів, трансформаційних процесів. Робота базується на системних методах дослідження, методах аналізу, синтезу, порівнянь, багатовимірному статистичному аналізу, факторного аналізу.

Інформаційну базу досліджень становлять звітні дані Державної податкової адміністрації України, Державної статистики України, Міністерства фінансів України, законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють податкові відносини в Україні, монографічні дослідження і періодичні видання вітчизняних і зарубіжних авторів.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, які об'єднують дев'ять підрозділів, висновків та списку використаної літератури.

ВИСНОВКИ

Податкова система України не повною мірою відповідає вимогам ринкової економіки та суспільних взаємовідносин і вимагає кардинальної заміни окремих елементів податкових механізмів. Для цього не обов'язково повністю замінювати чинні елементи податкової системи, оскільки це може призвести до хаосу, знищення звичних для платників податків механізмів.

Тому для розвитку податкової системи доцільно ставити головні цілі, а саме послабити податкове навантаження на платників податків за рахунок зниження ставок окремих податків; здійснити податки нейтральними по відношенню до всіх категорій платників податків шляхом скасування цілої низки пільг та винятків в оподаткуванні, а також спростити адміністрування всіх податків.

Для забезпечення нової бажаної системи відносин оподаткування необхідне поступове зниження вагомості й досягнення оптимального значення загального податкового навантаження на всі види діяльності. Також необхідно зменшення кількості контролюючих органів з одночасним створенням єдиних правил контролю за податками, поетапне зниження податкового навантаження на платників.

Необхідне підвищення фіскальної ефективності податків за рахунок розширення податкової бази, покращення адміністрування, зменшення масштабів ухилення від сплати податків, формування доходів бюджетів усіх рівнів на основі проведення збалансованої бюджетної політики на середньострокову перспективу.

Реформування податкової системи потребує спрямування податкового навантаження із сфери виробництва на сферу споживання, а також на ресурсні та екологічні платежі, у зв'язку з чим необхідно насамперед зменшити податкове навантаження на прибуток підприємств та фонд оплати праці, реформувати акцизний збір, ресурсні та рентні платежі, плату за забруднення навколишнього природного середовища.

Розглянувши податкову систему різних країн, їх реформи та принципи, можна сказати, що у системі оподаткування кожної окремої країни є свої особливості, які можна і потрібно переймати, використовуючи накопичений досвід. Адже будувати податкову систему самостійно дуже важко, тому доцільно використовувати досвід інших країн; детально розглянути реформи, що були проведені та концепції їх проведення. Тобто необхідно вчитися на помилках інших країн.

Дослідження еволюції податкової системи повинно використовуватись для створення ефективної системи оподаткування, оскільки часто сьогодні повторюються ті ж самі помилки і прорахунки, які вже не раз негативно впливали на економічний розвиток держави Україна.

В Україні залишаються часті зміни у податковому законодавстві, які мають доволі номінальний формат. Сама ж податкова система перебуває в стані невідповідності соціально-економічним реаліям. Актуальним завжди залишається питання справедливості податкових трансформацій. Побудова національної податкової системи стикається з рядом проблем, зокрема, – нерівномірний розподіл податкового навантаження між різними категоріями платників податків. Зазначене істотно деформує податкову систему, що робить її суспільно несправедливою та соціально неадекватною.

Безумовно, що у сфері оподаткування абсолютно задовольнити інтереси всіх учасників неможливо. Оптимальне поєднання – реалізувати наміри держави, пристосувати фіскальний режим до підприємництва, максимально забезпечити соціальні ідеали справедливості та суспільного добробуту.

Найважливішою концептуальною основою зростання ефективності механізму податкової системи є формування стійкої довіри між державою і платниками податків. Така довіра формується стійкістю податкових відносин між державою і платниками податків. Податкова ж система України характеризується нестійкістю, головною причиною якої є молодість нашої

держави і національної незалежності. Тим більше значення має вивчення успіхів і прорахунків, досягнень і недоліків національного і зарубіжного досвіду.

Для побудови ефективної державної податкової системи та вдалого функціонування України необхідно взяти до уваги історичний досвід у всій його різноманітності та, спираючись на цей досвід, врахувати відповідну концепцію ефективного механізму державного управління оподаткуванням.

Проаналізувавши стан сучасної системи оподаткування України, можна зробити висновок, що вона має серйозні недоліки, а саме: нестабільність податкової системи. Часті зміни в законодавчих актах щодо окремих податків негативно впливають на розвиток підприємницької діяльності; основним є фіскальне спрямування податкової системи; відсутні єдині та порівняно стабільні нормативи відрахувань від загальнодержавних податків до місцевих бюджетів тощо.

Регулювання сучасних економічних відносин в Україні потребує гнучкої податкової політики держави, яка дала б змогу оптимально пов'язати інтереси держави з інтересами підприємництва.

У нашій країні запроваджені всі можливі податки, що існують у світі. Відтак рівень оподаткування в Україні реально є чи не найвищим у міжнародному просторі, що знищує основи для розвитку приватного бізнесу й унеможлиблює збільшення кількості заможних громадян. На жаль, у нас глибоко вкоренився і діє зв'язок, який перетворює Україну в неуспішну країну, а саме: збільшується кількість податків і зборів – скорочується підприємницьке середовище – зменшуються надходження в бюджет – слабшає міць держави, а відтак і можливість забезпечення її економічної та навіть політичної незалежності. Тож питання трансформації податкової системи вже вийшли з площини економічних і дедалі більше стають політичними, торкаються виживання України, її існування як європейської суверенної держави.

Реалізація запропонованих шляхів трансформації податкової системи України сприятиме зростанню багатства на всіх зрізах суспільства, формуванню соціально-економічної моделі народного капіталізму з могутнім середнім класом приватних власників і однаковими правилами гри для всіх, перетворенню державної машини у справедливого суддю, а не рекетира, подоланню поділу економіки України на офіційну й тіньову. Відбудеться перехід до абсолютно прозорої податкової системи, коли не можна буде уникнути податків, та й люди самі не будуть зацікавлені в цьому. Вона заохочуватиме тих, хто здатний працювати і отримувати більший дохід. Податкова трансформація стане поштовхом для пожвавлення інвестиційного процесу: приблизно через півроку в Україну звідусіль почне надходити капітал – і свій (наразі з України вивезено сотні мільярдів доларів США), і іноземний. Завдяки збільшенню кількості платників податків, простоті обліку й швидкості обігу коштів вирішиться проблема бюджетних надходжень. Така система сприятиме ефективному розвитку суспільства, не порушуючи балансу між людиною і державою.

Без трансформації податкової системи сьогодні в Україні неможливий поступ у розвитку приватної власності, творення її носіїв та інституцій. Водночас, для проведення кардинальних заходів у податковій сфері не потрібно широко застосовувати досвід західних країн, бо їх податкові системи формувалися в минулому, а нам слід орієнтуватися на майбутнє і виходити з того, що людина є самодостатньою первинною цінністю, а держава повинна обслуговувати її інтереси. Запропонована модель податкової системи враховує ці моменти, її впровадження дозволить Україні посісти гідне місце у європейській спільноті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрущенко В. Л. Податкова система: Навчальний посібник / В. Л. Андрущенко. - К.: «Центр учбової літератури», 2015. - 416 с.
2. Атружба Т.А. Сучасний стан і напрями реформування податкової системи України / Т.А. Атружба // Науковий збірник НУК імені адмірала Макарова. – 2011. – С. 18–19.
3. Артеменко Ю.А., Вертелецька Я.Ю. Проблеми реформування податкової системи України / Ю.А. Артеменко // Економіка і регіон. – 2012. – № 2(17). – С. 119-121.
4. Баранова В.Г., Податкова система: Навчальний посібник / В.Г. Баранова, О.Ю. Дубовик, В.П. Хомутенко. – Одеса: ВМВ, 2014. – 344 с.
5. Бідюк О.О. Адміністрування податків: міжнародний досвід та українські реалії / О.О. Бідюк // Реформування системи сплати податків та зборів з урахуванням міжнародного досвіду: зб. наук. праць за матер. наук.-практ. круглого столу, 5 жовтня 2012 року. – К.: Алерта, 2012. – С. 25-29.
6. Богатирьова Є. М. Стратегічні орієнтири проведення податкової реформи в Україні в умовах Європейської інтеграції [Електронний ресурс] / Є. М. Богатирьова, В. П. Хомутенко // Ефективна економіка. – 2015. – № 10.
7. Василевська Г.В. Податкова політика у регулюванні економічного зростання / Г.В. Василевська // Фінанси України. – 2012. – № 2. – С. 39-43.
8. Варналій З.С. Реформування податкової системи України в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів / З.С. Варналій // Теоретичні та прикладні питання економіки : збірник наукових праць. – К. : Київ.ун-т, 2011. – Вип. 24. – С. 69–77.
9. Вахновська Н. А. Реформування податкової системи України в контексті вдосконалення податкового законодавства / Н. А. Вахновська // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. - 2011. - Вип. 7(2). - С. 306-309.

- 10.Виклюк М.І. Діагностика сучасного стану індикаторів розвитку податкової системи України / М.І. Виклюк // Фінансовий простір. – 2013. - №3. – С. 14-21.
- 11.Воробйов Ю.М. Податкова система України: історія становлення та перспективи розвитку / Ю.М. Воробйов // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. – 2010. – №3. – С. 6 – 10.
- 12.Воронкова О.М. Посилення протидії ухиленню від оподаткування в системі податкового адміністрування / О.М. Воронкова // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2011. – №2. – С.41-51.
- 13.Гармонізація податкового законодавства: українські реалії : [монографія] / Г.М. Білецька, М.В. Кармаліта, М.О. Куц [та ін.]. – К. : Алерта, 2012. – 222 с.
- 14.Гетманець О.П. Податкове право України: навч. посіб. / О.П. Гетманець, О.М. Шуміло, О.В. Покотаєва. – К.: Хай-Тек Прес, 2013. – 432 с
- 15.Гречко А.В. Перспективи реформування податкової системи України в умовах євроінтеграції / А.В. Гречко // Проблеми економіки. – 2014. – № 3. – С. 60–70.
- 16.Доходи бюджету України [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <http://cost.ua/budget/revenue/>.
- 17.Жебчук Л. Фіскальне партнерство: ефективна взаємодія держави та платників податків / Л. Жебчук // Наукові праці НДФІ. – 2014. – Вип. 2. – С. 88-94.
- 18.Закон України «Про систему оподаткування» від 25.06.2001 р. № 1251-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua.
- 19.Захарін С.В. Інвестиційне забезпечення інноваційно-технологічного розвитку економіки: монографія. / С.В. Захарін. – К.: КНУТД, 2011. – 344 с.
- 20.Захаркіна Л.С. Роль і місце податкових надходжень у структурі зведеного бюджету України / Л.С. Захаркіна // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. — 2016. — № 19. — С. 125–129

- 21.Люшик, О. М. Аналіз побудови податкових систем у зарубіжних країнах та Україні / О. М. Люшик, М. О. Піщанська. – 2018. – С. 10.
22. Каплюк Г. Податковий кодекс: переваги та недоліки /Г. Каплюк, А. Блохтур [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://glavcom.ua/articles/1787.html>
- 23.Кашпур Л. М. Організаційно-правові принципи побудови податкової системи України / Кашпур Л. М., 2013. – 5 с.
- 24.Коломієць Н.О. Проблеми та необхідність реформування податкової системи // Вісник Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. – 2011. – № 4. – С. 83-87.
- 25.Крайник О.П. Реформування системи податкового регулювання в контексті проведення економічних реформ в Україні / О.П. Крайник // Інноваційна економіка, №5. – 2013. Всеукраїнський наукововиробничий журнал. – С.14–17.
- 26.Крисоватий А.І. Адміністрування податків в Україні: організація та напрями трансформації : [монографія] / А.І. Крисоватий, Т.Л. Томнюк. – Тернопіль : Економічна думка, 2012. – 212 с.
- 27.Лаврешов А. Ю. Сучасний досвід розвитку податкових систем в зарубіжних країнах / А. Ю. Лаврешов // Менеджер. - 2016. - № 3. - С. 39-45.
- 28.Лютий І. О. Податкова система: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. О. Лютий, Л. М. Демиденко, М. В. Романюк. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 456 с.
- 29.Матвійчук Л. О. Особливості реформування податкової системи в Україні / Л. О. Матвійчук // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2014. - № 5(1). - С. 150- 153.
- 30.Міжнародний досвід: адміністрування податків в Європі та в Україні / Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sta-sumy.gov.ua>

31. Молдован О. О. Стратегія реформування системи державних фінансів України: завдання, пріоритети, механізми : аналіт. доп. / О. О. Молдован. – К. : НІСД, 2014. – 48 с
32. Молодецька О. М. Трансформація податкової системи України / О. М. Молодецька, Л. А. Буркова, Т. В. Семеняка. – 2016. – С. 5.
33. Момот В. М. Теоретичні аспекти визначення податкової системи / В. М. Момот // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. - 2008. - № 40. - С. 220-225.
34. Насіров Р. М. Реформування податкової системи України / Р. М. Насіров // Фінанси України. - 2015. - № 3. - С. 7-17.
35. Нестеренко А. С. Принципи організації і функціонування податкової системи України / А. С. Нестеренко, О. Р. Барін // Молодий вчений. - 2016. - № 6. - С. 254-257
36. Ногінова Н.М. Необхідність реформування податкової політики України в умовах євроінтеграції / Н.М. Ногінова // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : збірник наукових праць. – 2014. – Вип. 25. – С. 141–145.
37. Олійник О. В. Податкова система: навчальний посібник / О. В. Олійник, І. В. Філон. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 456 с.
38. Оніщик Ю. В. Податок і збір як системоутворюючі категорії податкового права: поняття, ознаки, сутність / Ю. В. Оніщик // Адвокат. - 2010. - № 2. - С. 32-35.
39. Орлюк О.П. Фінансове право. Академічний курс: Підручник / О.П. Орлюк. - К.: Юрінком Інтер, 2010. - 808 с.
40. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://treasury.gov.ua>.
41. Пабат О. В. Податкова система України як об'єкт правового регулювання / О. В. Пабат // Право і Безпека. - 2014. - № 3. - С. 71-75.

42.Пабат О. В. Принципи побудови податкової системи України / О. В. Пабат // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. - 2015. - Вип. 3. - С. 120-127.

43.Паславська Р.Ю. Основні напрями реформування вітчизняної системи адміністрування податків / Р.Ю. Паславська // Формування ринкової економіки в Україні: науковий збірник - Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2014. - Вип. 31. - Ч. 2. - С. 135-140.

44.Паславська Р.Ю. Показники оцінки системи адміністрування податків в Україні / Р.Ю. Паславська // Економічний простір. – 2016. - №107. – С. 151-160

45.Паславська Р.Ю. Підходи до прогнозування податкових надходжень до зведеного бюджету України / Р.Ю. Паславська // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Вип. 9. – С.679-683.

46.Петрина М. Ю. Використання зарубіжного досвіду в удосконаленні податкової системи України / М. Ю. Петрина, Н. Я. Солтан // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. - 2012. - № 5. - С. 236-244.

47.Петруня Ю. Податкові інструменти регулювання економічних процесів / Ю. Петруня // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2012 – №5. – С. 59-66.

48.Піскова Ж.В. Формування системи показників фіскальної ефективності податків: теорія і практика / Ж.В. Піскова // Науковий вісник Мукачівського державного університету. – 2016. – №2. – С. 174- 180

49.Полторак А. С. Аналіз податкових надходжень у структурі доходів зведеного бюджету України / А. С. Полторак, Є. П. Гнатенко // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Економічні науки. – 2015. – № 2(5). – С. 130–134

50.Полторак А. С. Пріоритетні напрями реформування податкової системи України / А. С. Полторак // Обліково-аналітичне і фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання : матеріали Міжнародна науково –

практична конференція (23-25 листопада 2016р.). – Миколаїв : МНАУ, 2016. – с. 132–135.

51.Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи: Монографії / П.В. Мельник, Л.Л. Тарангул, З.С. Варналій [та ін.]; за ред. З.С. Варналія. – К.: Знання України. – 2010. – 675 с.

52.Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

53.Попова Л., Дрожжина І., Маслов Б. Податкові системи зарубіжних країн. – М.: Справа і Сервіс, 2011.

54.Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади : Указ Президента № 726/2012 від 24.12.2012 р. [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/726/2012>.

55.Проскура К.П. Податкове адміністрування в Україні в посткризовий період: ефективність та напрями модернізації / К.П. Проскура. – К.: ТОВ «Емкон», 2014. – 376 с.

56.Савченко О. Реформи, які потрібні суспільству / О. Савченко // Вісник Міністерства доходів і зборів України. – 2014. – №39. – С. 40-42.

57.Свердан М. М. Тенденції розвитку сучасних податкових систем – можливості вибору для України / М. М. Свердан // Вісник Київського інституту бізнесу та технологій – 2012. - №2 – С. 78-88

58.Свищук А. Теоретичні засади податкового регулювання економіки / А. Свищук // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2013. – №5. – С. 57-69.

59.Селіванова Н.М. Порівняльний аналіз податкових систем зарубіжних країн та України / Н.М. Селіванова, Р.В. Химич // Причорноморські економічні студії. – 2017. – С.202-206.

60.Семенець А. О. Обґрунтування теоретичних підходів до формування податкової системи країни / А. О. Семенець, І. П. Косарева. – 2017. – С. 10.

- 61.Скоробогач В. І. Розуміння податку як правової категорії – передумова міцної побудови податкової системи / В. І. Скоробогач // Держава та регіони. Сер.: Право. - 2014. - № 1. - С. 62-65.
- 62.Слатвінська М.О. Податкова система: Навчальний посібник / М.О. Слатвінська, О.Ю. Дубовик. - Одеса: ОНЕУ, 2013. - 202 с.
- 63.Соколовська А.М. Податкова система держави: теорія та практика становлення / А.М. Соколовська - К.: Лібра, 2002. - 488 с.
- 64.Соколовська А.М. Фіскальна політика в Україні та її макроекономічні наслідки // Фінанси України. – 2014. – №. 11. – С. 17–32.
- 65.Соскін О.І. Трансформація податкової системи в контексті формування сучасної економічної моделі України / О.І. Соскін // Економічний часопис-XXI. – 2010. – № 3-4. – С. 7–14.
- 66.Статистичні дані Державної служби статистики України: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
- 67.Статистичні матеріали Міністерства фінансів України про стан виконання бюджету України: [Електронний ресурс]: - Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=77643
- 68.Тіньова економіка в Україні: масштаби та напрямки подолання. — К. : НІСД, 2011. — 31 с.
- 69.Ткаченко А. В. Історія становлення та розвитку податкової системи України / А. В. Ткаченко // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. - 2013. - № 2. - С. 128-133.
- 70.Ткаченко В. Напрями вдосконалення податкової системи України / В. Ткаченко // Економічний аналіз. - 2012. - Т. 11(1). - С. 246- 250
- 71.Тополь Ю. О. Поняття податкової системи в контексті нормативно-правової лексики / Ю. О. Тополь // Університетські наукові записки. - 2009. - № 3. - С. 171-176.
- 72.Турянський Ю. І. Теоретичні засади формування ефективної системи оподаткування // Науковий вісн. НЛТУ України. 2013. Вип. 23.12 4. С. 329–333.

73. Угровецький О.П. Податкова система України: характерні особливості / О.П. Угровецький // Наше право. – 2012. - №1 – С. 34-35.

74. Федчак О. М. Теоретико-методологічні засади формування та розвитку податкової системи // Механізм регулювання економіки. 2010. № 3, т. 1. С. 211–217.

75. Хомутенко В. Моніторинг сучасного стану податкових надходжень до Зведеного бюджету України / В. Хомутенко // Вісник ТНЕУ. – 2011. – № 5-1. – С. 292-302.

76. Цап І. М. Реформування податкової системи України в контексті євроінтеграції / І. М. Цап // Ефективність державного управління. - 2014. - Вип. 41. - С. 60-67.

77. Цимбалюк І. О. Необхідність та напрями удосконалення податкової системи України / І. О. Цимбалюк; за ред. д-ра екон. наук. проф. М. І. Карліна // Проблеми розвитку фінансової системи України та шляхи їх вирішення: монографія. - Луцьк: Вежа-Друк, 2014. - С. 99-115.

78. Цимбалюк І. О. Податкове навантаження, як критерій ефективності ведення податкової політики / І. О. Цимбалюк // Ринок цінних паперів України. - 2014. - № 7. - С. 57-63.

79. Цимбалюк І.О. Податкове навантаження, як критерій ефективності ведення податкової політики / І.О. Цимбалюк, Н.В. Вишневська // Економічний вісник університету: збірник наукових праць. - 2012. - № 19/1. - С. 183-187.

80. Чуркіна І. Є. Розвиток податкової системи України / І. Є. Чуркіна // Економіка і управління. - 2011. - № 3. - С. 57-60.

81. Шаповал М. В. Нові методичні підходи до обґрунтування розвитку системи оподаткування / М. В. Шаповал // Україна: аспекти праці – 2010. - №4 - С. 3-5.

82. Щитнік Ю.О. Сучасна система адміністрування податків в Україні / Ю.О. Щитнік // Молодий вчений. – 2015. – №2. – С. 156-159

83.Юрій С. М. Податкова система України: становлення та розвиток / С. М. Юрій. – 2012. – С. 6.